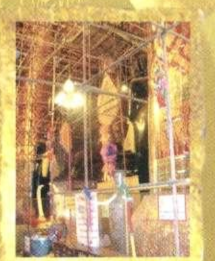
วัดพนัญเชิงวรวิหาร บูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะถาวรวัตถุ
ถวายเป็นพระราชกุศล วโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ ครบ ๘๐ พรรษา

ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี

บูรณะปิดทององค์หลวงพ่อโต

เขียนลวดลายทอง ฝ้า เพดาน เสาภายในพระวิหาร

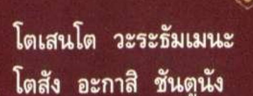
ศาลาอเนกประสงค์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

อาคารโรงเรียนพระปริยัติธรรม

โรงฉันภัตตาหารเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร

คาถาบูชา

พระพุทธไตรรัตนายก (หลวงพ่อโต)
วัดพนัญเชิงวรวิหาร พระนครศรีอยุธยา
ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วว่า

โตเสนโต วะระธัมเมนะ โตสัฏฐาเน สิเว วะเร
โตสัง อะกาสิ ชันตูนัง โตสะจิตตัง นะมามิหัง

ประวัติเจ้าอาวาสวัดพนัญเชิงวรวิหาร องค์ปัจจุบัน

พระราชรัตนวราภรณ์ ฉายา กตสาโร นามเดิม นพปฎล (แวว) นามสกุล ทรัพย์บุญ อายุ ๖๔ พรรษา ๔๔ วิทยฐานะ น.ธ.เอก ตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดพนัญเชิงวรวิหาร พระอารามหลวงชั้นโท และเจ้าคณะอำเภอพระนครศรีอยุธยา

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้รับพระราชทานรางวัลเสาเสมาธรรมจักร ในฐานะผู้บำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา สาขาอนุรักษ์มรดกไทยทางพระพุทธศาสนา

พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้รับการถวายปริญญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับการถวายปริญญากิตติมศักดิ์ ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับการถวายปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

กุฏิเจ้าอาวาสวัดพนัญเชิงวรวิหาร

งานเทศกาลประจำปีวัดพนัญเชิงวรวิหาร

- งานเทศกาลตรุษจีน ประมาณช่วงเดือนกุมภาพันธ์
- งานสมโภชหลวงพ่อพระพุทธไตรรัตนายก (หลวงพ่อโต) วันที่ ๑๑ เมษายนของทุกปี
- งานประเพณีสงกรานต์ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ เมษายน ของทุกปี
- งานถือบวชเนกขัมมะ วันวิสาขบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๓ ค่ำ - แรม ๑ ค่ำ เดือน ๖
- พิธีกวนข้าวทิพย์ (ข้าวมธุปายาส) ก่อนวันวิสาขบูชา
- งานประเพณีทิ้งกระจาด แรม ๑๒ - ๑๓ - ๑๔ ค่ำ เดือน ๙ ตรงกับวันสิ้นเดือน ๗ ของจีน
- งานเทศกาลกินเจ ตรงกับวันสิ้นเดือนแปดของจีน ช่วงเดือนสิบของไทย
- งานวันเกิดเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก วันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี
- งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม และ ๕ ธันวาคม ของทุกปี
- งานเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับวันขึ้นปีใหม่

Watphananchoeng Worawihan

วัดพนัญเชิงวรวิหาร
หลวงพ่อโต
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดพนัญเชิงวรวิหาร

พระอารามหลวงชั้นโท
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติวัดพนัญเชิงวรวิหาร

ความเป็นมา

เหตุที่ได้นามว่า "วัดพนัญเชิง" พอสรุปได้ ๓ ประการ ดังนี้

๑) คำว่า "พแนงเชิง" มีความหมายว่า "นั่งขัดสมาธิ" ฉะนั้น คำว่า "วัดพนัญเชิง" "วัดพระแนงเชิง" หรือ "วัดพระเจ้าพแนงเชิง" จึงหมายความถึงวัดแห่งพระพุทธรูปนั่งปางมารวิชัย คือ "หลวงพ่อโต" หรือ "พระพุทธไตรรัตนนายก" นั่นเอง

๒) เพราะการสร้างพระพุทธรูปนั่งปางมารวิชัยเป็นประธานของวัด อาจเป็นลักษณะพิเศษ จึงขนานนามวัดตามพระพุทธลักษณะที่สร้างเป็นปางมารวิชัยก็อาจเป็นได้ โดยเฉพาะพระประธานของวัดนี้เป็นพระพุทธรูปนั่งปางมารวิชัยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

๓) เพราะสืบเนื่องมาจากตำนานเรื่องพระนางสร้อยดอกหมาก คือ เมื่อพระนางสร้อยดอกหมากกลั้นใจตายนั้น พระนางคงจะนั่งขัดสมาธิ เพราะชาวจีนนิยมนั่งขัดสมาธิมากกว่านั่งพับเพียบ จึงนำมาใช้เรียกชื่อวัด บางคนก็เรียกว่าวัดพระนางเอาเชิง ตามสาเหตุที่ทำให้พระนางถึงแก่ชีวิต

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงอาศัยเหตุที่เรียกชื่อวัดนี้ไปต่างๆ กัน จึงโปรดให้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับชื่อวัดพนัญเชิงไว้ดังนี้

"วัดพนัญเชิง" อีกคำหนึ่งว่า "วัดพระเจ้าพนัญเชิง" ให้คงเรียกอยู่อย่างเดิม อย่าอุตริเล่นลิ้น เรียกว่าผนังเชิง เพราะเขาเรียกอย่างนั้นทั้งบ้านทั้งเมืองมาแต่ไหนๆ มาแปลงว่าผนังเชิง ก็ไม่เพราะ จะเป็นยศเป็นเกียรติอะไร สำแดงแต่ความโง่ของผู้แปลง ไม่รู้ภาษาเดิมว่าเขาตั้งว่า "พนัญเชิง" ด้วยเหตุไรประการหนึ่ง วัดนั้นเป็นวัดราษฎรไทยจีนเป็นอันมาก เขาถือกันว่าศักดิ์สิทธิ์ก็เจ้าของเดิมตั้งชื่อนั้นไว้จะเป็นผีสางเทวดาสิงสู่อย่างไรก็ไม่รู้ มาแปลงขึ้นใหม่ๆ ดูเหมือนผู้แปลงก็ไม่สู้จะสบาย ไม่พอที่ย้ายก็อย่ายกไปเลย ให้คงไว้ตามเดิมเถิด

ประวัติการก่อสร้างวัด

๑) ในราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์ ดังนี้ว่า "ลุศักราช ๖๘๖ ชวดศก แรกสถาปนาพระพุทธเจ้า เจ้าแพนงเชิง" หมายความว่าได้มีการเริ่มก่อสร้างสถาปนาพระพุทธเจ้าพแนงเชิงขึ้นในปีพุทธศักราช ๑๘๖๗ ซึ่งเป็นระยะเวลาก่อนสร้างพระนครศรีอยุธยาเป็นราชธานี ๒๖ ปี

๒) ในหนังสือพงศาวดารเหนือ ปรากฏความว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งกษัตริย์ครองกรุงอโยธยาเป็นผู้สร้าง เมื่อจุลศักราช ๔๐๖ ปีมะโรง ฉ ศก ปรารภเหตุที่ทรงอัญเชิญศพพระนางสร้อยดอกหมากมาพระราชทานเพลิงที่แหลมบางกะจะ และสถาปนาขึ้นเป็นพระอาราม ให้นามว่า วัดพระเจ้าพระนางเชิง

๓) ในหนังสือคำให้การขุนหลวงหาวัดว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงโปรดฯ ให้ช่างมอญสร้างพระพุทธรูป แล้วถวายพระนามว่าพระบรมไตรโลกนารถ อาจเป็นองค์เดียวกันกับที่ปรากฏในราชพงศาวดารกรุงเก่าความว่า "ด้วยอายุแผ่นดินกรุงพระนครศรีอยุธยาถึงกาลขาด จึงอาเพทให้เห็นประหลาดเป็นนิมิตพระประธานวัดเจ้าพระนางเชิงน้ำพระเนตรไหลลงมาจนจรดพระนาภี ส่วนในวังนั้นที่วัดพระศรีสรรเพ็ชร์พระบรมไตรโลกนารถพระอุระแตก ดวงพระเนตรตกลงมาอยู่ที่ตักเป็นอัศจรรย์"

๔) ในจดหมายเหตุของแกมเฟอร์ ซึ่งเดินทางเข้ามากรุงศรีอยุธยาประมาณ พ.ศ. ๒๒๓๔ รัชกาลของสมเด็จพระเพทราชา กล่าวถึงพระพุทธไตรรัตนนายกว่าเป็นพระพุทธรูปในวัดมอญ ว่า "ที่วัดมอญ นอกกรุง ซึ่งภาษามอญเรียกว่าวัดเจ้าพนัญเชิง (Tsiaupnun Tsiun) มีพระประธานใหญ่อย่างว่านี้ประดิษฐานปิดทองอร่าม ถ้ายืนจะสูงถึง ๑๒๐ ฟุต"

ในรัชกาลที่ ๓ เมื่อเจ้าพระยานิกรบดินทร์ (โต กัลยาณมิตร) สร้างวัดกัลยาณมิตรขึ้นเพื่อถวายเป็นพระอารามหลวง พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระวิหารและพระประธานด้วย พระพุทธรูปนั้นโปรดฯ ให้สร้างแบบอย่างพระโต โดยมีขนาดและลักษณะคล้ายกับพระพุทธรูปในวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้ต่อมาในรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานนามว่า "พระพุทธไตรรัตนนายก" แต่ประชาชนเรียกขานกันว่า "หลวงพ่อโต"

โบราณวัตถุ ปูชนียวัตถุที่สำคัญของวัด

๑) พระพุทธไตรรัตนนายก (หลวงพ่อโต)
๒) ภายในพระอุโบสถวัดพนัญเชิง
  ๒.๑) พระพุทธรูปทอง
  ๒.๒) พระพุทธรูปปูนปั้น
  ๒.๓) พระพุทธรูปนาก
๓) พระอุโบสถ
๔) พระวิหารเขียน
๕) พระวิหารหลวง
๖) ศาลาการเปรียญ
๗) เมรุยอดมณฑป
๘) ศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก
๙) เมรุ
๑๐) โรงฉันภัตตาหาร
๑๑) ตำหนักเดิม (หอสวดมนต์)
๑๒) หอพระไตรปิฎก
๑๓) หอประชุมสงฆ์
๑๔) กุฏิพระธรรมญาณมุนี
๑๕) กุฏิเฉลิมพระเกียรติ ๑๒ สิงหามหาราชินี ๒๕๔๗ (พระราชรัตนวราภรณ์)
๑๖) ศาลเจ้าแม่กวนอิม เจ้าพ่อกวนอู และเทพเจ้าอุ่ยท้อ
๑๗) ศาลาอเนกประสงค์เฉลิมพระเกียรติ

วัตถุมงคลหลวงพ่อโต

โต สัมฤทธิผล เหรียญเนื้อเงิน ปี ๒๕๕๐

โต สัมฤทธิผล เหรียญเนื้อหยกแท้ จากประเทศจีน

พระกริ่ง ปี ๓๘

หลวงพ่อโตพิมพ์ซุ้มแผน ปี ๔๐

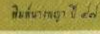
เหรียญอาร์มปรุหนึ่ง ปี ๔๕

พิมพ์ผงสุพรรณ ปี ๔๗

พิมพ์นางพญา ปี ๔๗

การไหว้เจ้าเสริมดวงชะตาเพื่อเป็นสิริมงคล

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ตรงกับปีฉลู ของ ๑๒ นักษัตรแห่งปี

ปีชวด	ไหว้	องค์ไท้เสียงเหล่ากุง
ปีฉลู	ไหว้	องค์พระยูไล
ปีขาล	ไหว้	องค์ไท้เอี้ยงแชกุง (พระอาทิตย์)
ปีเถาะ	ไหว้	องค์พระสังกัจจายนะจีน
ปีมะโรง	ไหว้	เจ้าแม่ทับทิม เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก
ปีมะเส็ง	ไหว้	องค์ลื่อตงปิง (เทพ ๘ เซียน)
ปีมะเมีย	ไหว้	เจ้าแม่กวนอิมพันมือ
ปีมะแม	ไหว้	องค์ไท้ส่วยเอี้ยและองค์ไฉ่สิ่งเอี้ย
ปีวอก	ไหว้	เจ้าแม่เทียนโหวเซี้ยบ้อ
ปีระกา	ไหว้	องค์ตั่วเหล่าเอี้ย (เจ้าพ่อเสือ)
ปีจอ	ไหว้	องค์เทพเจ้ากวนอู
ปีกุน	ไหว้	องค์เทพเจ้าอุ่ยท้อ

๔ ปีชง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ปีฉลู ปีจอ ปีมะโรง ปีมะแม

ลำดับการไหว้พระ เทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ภายในวัดพนัญเชิงวรวิหาร อยุธยา

๑. ไหว้ที่ตี่แป้บ้อ (เทพยดาฟ้าดิน)

๒. ไหว้หลวงพ่อโต (ซำปอฮุดกง)

๓. ไหว้เจ้าแม่กวนอิม

๔. ไหว้เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก

๕. ไหว้เทพเจ้าอื่นๆ ตามที่ตนปรารถนา

๖. ผู้ที่เกิดปีชง ให้ไหว้เทพเจ้าตามที่ท่านกำหนด หรือสะเดาะเคราะห์ (ไหว้เสริมดวงชะตา)

๗. ไหว้เทพเจ้าประจำ ๑๒ ราศี

๘. ไหว้โจวซือ (หลวงปู่ไต่ฮงกง) ทำบุญซื้อโลงศพ

๙. ก่อนกลับไหว้เทพเจ้าไฉ่สิ่งเอี้ย ขอพรและโชคลาภ ให้ทำธุรกิจเจริญรุ่งเรือง โชคดีตลอดปีและตลอดไป